

Total No. of Printed Pages—7

5 SEM TDC DSE COM (CBCS) 501 GR-II

2022

(Nov/Dec)

COMMERCE

(Discipline Specific Elective)

(For Honours/Non-Honours)

Paper : DSE-501 (Group—II)

(**Industrial Relations**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) শ্রম আইনৰ বিষয়সমূহ ভাৰতীয় সংবিধানৰ List III
(Concurrent List)ৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

P23/504

(Turn Over)

(2)

The matters related to labour laws are covered in List III (Concurrent List) of the Constitution of India.

(Write True or False)

- (b) সামাজিক সমস্যা বেলে; উদ্যোগ আৰু সামাজিক মাজৰ সমস্যা উদ্যোগিক সমস্যাৰ অন্তৰ্গত।

(স্বত্ব নে অস্বত্ব লিখা)

Industrial Relations also includes community or public relations, i.e., relations between industry and society.

(Write True or False)

- (c) উদ্যোগিক সমস্যা ব্যৱস্থাৰ 'তিনি মুখ্য ভাৰস্বায়ী'ৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention the 'three actors' of Industrial Relations system.

- (d) শ্ৰমিকসকলৰ মনস্তাত্ত্বিক উপাদানসমূহে উদ্যোগিক সমস্যাৰ (Industrial Relations) প্ৰভাৱিত কৰে।

(স্বত্ব নে অস্বত্ব লিখা)

Psychological factors of workers affecting Industrial Relations.

(Write True or False)

P23/504

(Continued)

(3)

- (e) উদ্যোগিক সমস্যাৰ গান্ধীজীৰ ভাৱপনা প্ৰতিফলিত হৈছে মৌলিক নীতিৰ _____ আৰু _____ ওপৰত।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

Gandhian Approach to Industrial Relations is based on fundamental principles of _____ and _____.

(Fill in the blanks)

- (f) INTUC _____ চনত গঠিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

INTUC was formed in the year _____.

(Fill in the blank)

- (g) উদ্যোগিক বিবাদ বুলিলে তুমি কি বুজা?

What do you mean by industrial conflict?

- (h) Labour Bureau, Shimlaৰ মতে মজুৰি আৰু ভাড়া উদ্যোগিক বিবাদৰ এটা মুখ্য কাৰণ।

(স্বত্ব নে অস্বত্ব লিখা)

P23/504

(Turn Over)

(4)

According to Labour Bureau, Shimla wages and allowances are one of the main causes of Industrial Disputes.

(Write True or False)

2. তুমি টেকা লিখা (যি কোনো চৰিটি) : 5×4=20

Write short notes on (any four) :

(a) ঔদ্যোগিক সম্বন্ধৰ পৰিসীমা
Scope of Industrial Relations

(b) ঔদ্যোগিক সম্বন্ধৰ গান্ধীজীৰ ভাৱধাৰা
Gandhian Approach to Industrial Relations

(c) ভাৰতীয় ঔদ্যোগিক সম্বন্ধ ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of Indian Industrial Relations System

(d) ভোক হৰতল
Hunger Strike

P23/504

(Continued)

(5)

(e) ঔদ্যোগিক বিবাদ
Industrial Disputes

(f) কৰ্ম সমিতি
Works Committee

(g) যথাস্থতা
Arbitration

3. ঔদ্যোগিক সম্বন্ধক প্ৰভাৱিত কৰা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা
কৰা। 13

Elaborate the factors affecting Industrial Relations.

নহিবা / Or

ঔদ্যোগিক সম্বন্ধৰ সূত্ৰসমূহৰ বিশ্লেষণাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

Discuss critically the theories of Industrial Relations.

4. ঔদ্যোগিক সম্বন্ধ পৰিচালনা কৰাত ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা
কৰা। 13

Explain the role of the State in managing Industrial Relations.

P23/504

(Turn Over)

(6)

নাইবা /Or

গোলকীয়করণৰ পৰিৱৰ্তিত অৱস্থাত ভাৰত চৰকাৰৰ ঐন্দোগিক
সম্বন্ধীয় নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Discuss about the Industrial Relation
Policies of the Government of India in the
post-globalization era.

5. বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ধৰ্মঘটৰ বিষয়ে বিতং ব্যাখ্যা কৰা। 13

Discuss in detail about the different types of
strike.

নাইবা /Or

অনিয়মমাধিক তজাৰক্ষা বুলিলে কি বুজা? ধৰ্মঘট আৰু তজাৰক্ষাৰ
মাৰ্জৰ জিহতাৰ্থ আশোচনা কৰা। 3+10=13

What do you mean by unjustified lockout?
Make a distinction between strikes and
lockouts.

6. ঐন্দোগিক বিবাদৰ সাৰধানতমূলক ব্যৱস্থাসমূহ আশোচনা
কৰা। 13

Discuss the preventive mechanisms of
Industrial Disputes.

P23/504

(Continued)

(7)

নাইবা /Or

ঐন্দোগিক বিবাদৰ নিয়ামক ব্যৱস্থাসমূহ আশোচনা কৰা।

Discuss the settlement mechanism of
Industrial Disputes.

P23—3000/4

5

IPC DSE COM (CBCS) 501 ON-3